

1 1. Allmänt om stövarraserna

2

3 Svenska Stövarklubben (fortsättningsvis förkortad SvStk) är den specialklubb som
4 ansvarar för stövarna, deras olika tävlingar, avel och även jaktpolitiken berörande
5 drivande hund på räv och hare. SvStk har samarbete med de rasföreningar som finns
6 för de flesta stövarraser.

7 Samtliga stövarraser är utpräglade jakthundar. De skall jaga hare och/eller räv.
8 Stövarna får inte jaga rådjur eller annat klövvilt. För att kunna bedriva en
9 ändamålsenlig jakt bör man ha tillgång till ett ca 200 ha välarronderat skogsområde,
10 för rävjakt något större. Jakttiden är från 1:a september och till 15:e februari för
11 områden med fälthare, i övriga landet till 28:e februari. Rävjakt tillåts i regel en bit in
12 i mars. Stövaren jagar med skallgivning efter villebrådet, normalt ligger hunden
13 mellan 1 min och upp till 10 minuter efter drevdjuret. Det jägarmässiga består av att
14 försöka räkna ut vart haren/räven har sina övergångar och försöka att ”komma i pass”.
15 Eftersom bägge djurarterna är mycket vaksamma, speciellt räven, gäller det att
16 jägaren iakttar största försiktighet. Minsta rörelse kan spolia ett skottillfälle.

17 De flesta stövare är markdrivare och har ett spårnoga drevsätt som inte hetsar
18 drevdjuret. Stövarna är i regel lugna och harmoniska hundar och är därav mycket
19 trevliga familjehundar men skall för den skull inte införskaffas enbart som
20 sällskapshund. Den är mycket motionskrävande och mår mycket väl av en
21 grunddressyr. Stövaren är mycket tillgiven och trogen sin matte/husse. Enligt
22 försäkringsbolagens statistik tillhör stövarna de friskaste raserna i landet. De har en
23 bruksålder upp emot 12 år, lite varierande mellan de olika raserna.

24

25 Stövarraserna ingår i FCI Grupp 6 drivande hundar och de vanligaste raser är
26 Hamilton-, Schiller-, Smålands- och Gotlandsstövare från Sverige, Finsk stövare från
27 Finland, Luzerner- och Schwyzerstövare från Schweiz samt Dunker-, Haldenstövare
28 och Hygenhund från Norge.

29

30 Stövarrasernas avel skiljer sig något från många andra hundraser i och med att
31 stövarna är rena jakthundar. Ingen avel bedrivs mot rena sällskapshundar eller annat
32 ”icke jakt”-bruk, utan endast mot drivande hundar för har- och rävjakt. Mycket
33 hänsyn tas till de jaktgenskaper som avelsdjuren har.

34

35 2. Svenska Stövarklubbens riktlinjer för avel av stövare

36

- 37 • Att väcka intresse och främja avel av mentalt sunda, jaktligt och exteriört
38 fullgoda hundar och utveckla stövarens specifika egenskaper.
- 39
- 40 • Att i förekommande fall lämna information om ärftlig betingade defekter och
41 disposition för skador.
- 42
- 43 • Att sprida kännedom om aktuella rasers standard så att avel blir målinriktad
44 mot god mentalitet, jakt duglighet och god exteriör.
- 45

- 1   • Att sprida kunskap om praktisk avel och avelsmetoder med inriktning mot
2   långsiktig avelsplanering.
3
4

5   **3. Svenska Stövarklubbens avelsprogram**

6
7 SvStk avelsprogram är gemensamt för alla stövarraser och strävar att förbättra
8 stövarnas utseende, hälsa och jaktliga egenskaper. SvStk avelsprogram är en del av de
9 rasspecifika avelsstrategierna och är generellt för anpassning till alla stövare. Flera av
10 de stövarraser som finns idag i Sverige har inte de numerära antal rasspecifika
11 avelsstrategier tillämpas, utan de hänvisas till SvStk:s avelsprogram. Dessa raser är
12 bl.a. de Norska stövarna.

13
14 Avelsprogrammet bygger på följande principer:
15

16

17   **Avelsanvändning**

18 Enskilda djur skall inte användas för mycket i avel. Det finns inte någon individ, som
19 inte har några negativa anlag. En annan effekt av överanvändning av individer är att
20 den genetiska mångfalden minskas.
21

22

23

23   **Avelsetik**

- 24   • Tikars användning bör begränsas till tre kullar.
25

26

- 27   • I det genetiska läge stövarraserna befinner sig, skall mesta möjliga utavel
28   eftersträvas.

29

- 30   • Omparing med samma hane får ej ske.

31

- 32   • Inga kända ärftliga defekter hos hane eller tik som skall användas i avel.

33

- 34   • Hanar som är sunda och friska och som uppfyller vissa jaktliga och exteriöra
35   krav ska prövas i avel i ett begränsat antal parningar. Därefter sätts de på
36   väntelista och används till fortsatt avel endast under förutsättning att de första
37   kullarna givit jaktprovsmärkerad avkomma och att defekter i större omfattning
38   ej förekommer.

39

- 40   • För hundar, som har avkommor med epilepsi eller epilepsiliknande anfall
41   (EP), persisterande ductus arteriosus (PDA) eller annan hjärtsjukdom,
42   kryptorchism (K) eller höftledsdysplasi (Hd) gäller nedanstående
43   hälsoprogram. Uppträder andra hälsoproblem, som t.ex. infektionskänslighet
44   eller svårigheter vid parning och valpning skall detta uppmärksammas i
45   avelsarbetet

46

- 47   • Där kända defektnedärvare finns bakåt i planerad kull, skall tillses att samma
48   anlag ej finns på både far och mor-sidan (Dubblering av anlag).

1 **3.1 Hälsoprogram**

2

3 *För epilepsiliknande anfall innebär att (antagande av enkelrecessiv arvsång):*

4 Hund som själv har ep-liknande anfall skall ej användas i avel.

5 Hund som lämnat avkomma med ep-liknande anfall skall ej användas i avel.

6 Hund vars ena eller båda föräldrar haft ep-liknande anfall skall ej användas i avel.

7 I denna grupp hundar är 100% anlagsbärare

8 Kullsyskon till hund med ep-liknande anfall skall ej användas i avel.

9 Av dessa hundar är 75% anlagsbärare

10 Halvsyskon till hundar med ep-liknande anfall bör om möjligt undvikas i avel.

11 Av dessa hundar är 50% anlagsbärare

12

13

14 *För höftledsdysplasi gäller följande:*

15 Om enstaka fall förekommer, kan föräldradjur med stor försiktighet användas, om det

16 anses tillföra rasen andra positiva effekter. Uppfödare/hanhundsägare rekommenderas

17 att inte använda hundar i avel, som kommer ur kullar, där höftledsdysplasi

18 förekommer i större grad än rasens medeltal.

19

20

21 *För PDA eller annan hjärtsjukdom gäller:*

22 Om mer än en (1) avkomma drabbas i mer än en kull, skall föräldradjur ej vidare

23 användas i avel.

24 Kullsyskon kan med stor försiktighet användas, om det anses tillföra rasen andra

25 positiva effekter

26

27

28 *Där kryptorchism förekommer skall följande gälla:*

29 Om någon enstaka hane drabbas i någon kull, kan övriga i kullen eller far och mor,

30 med stor försiktighet användas.

31

32

33 Övriga defekter hanteras enligt avelsrådets instruktioner

34

35 Valpkull skall veterinärbesiktigas före leverans.

36

37 O B S! Påminner ännu en gång om att utavel har hög prioritet vid planering i

38 avelsarbetet, högre än utställnings eller jaktprovsmérit. En förstapristagare kan vara

39 en bättre nedärvare än en champion.

1 **3.2 Rasspecifika rekommendationer:**

2

3 **Hamiltonstövare**

4 Hane:

5 1 ökl jaktprov, 2 ökl/ukl utställning, Hd-fri.

6 Hunden testas i 3 kullar, sätts därefter på väntelista.

7 För att användas ytterligare fordras:

8 Ca 10% meriterad avkomma. Ev defektförekomst se hälsoprogram

9 Hane högst 10 kullar, helsyskon tillsammans högst 20 kullar.

10

11 Tik:

12 2 ökl jaktprov, 2 ökl/ukl utställning, Hd-fri. Ev defektförekomst se hälsoprogram.

13

14 Rasföreningen rekommenderar att avelsgranska hundarna mellan 12-24 månaders
15 ålder, för att säkrare kunna följa rasens utveckling. Hundar som deltar i
16 unghundsgranskning, blir fortare utvärderade och kan därefter snabbare användas i
17 fortsatt avelsarbete.

18

19 **Schillerstövare**

20 Hane:

21 2 ökl jaktprov, 2 ökl/ukl utställning. Hd-fri.

22 Hunden testas i 2 kullar, sätts därefter på väntelista.

23 För att användas ytterligare fordras:

24 Ca 10% meriterad avkomma. Ev defektförekomst se hälsoprogram

25 Hane högst 6 kullar

26

27 Tik:

28 Jaktprovsmriterad, 2 ökl/ukl utställning, Hd-fri. Ev defektförekomst se
29 hälsoprogram.

30

31 Rasföreningen rekommenderar att avelsgranska hundarna mellan 12-24 månaders
32 ålder, för att säkrare kunna följa rasens utveckling. Hundar som deltar i
33 unghundsgranskning, blir fortare utvärderade och kan därefter snabbare användas i
34 fortsatt avelsarbete.

35

36 **Finsk stövare**

37 Inavelsprocent för planerad kull bör inte överstiga 3%

38 Hane:

39 1 ökl jaktprov, 2 ökl/ukl utställning, Hd-fri.

40 Hund testparas i 3-5 kullar. Sätts därefter på utvärderingslista.

41 För att användas ytterligare:

42 - bör hanens avkommors medelvärde ligga bättre än rasens medelvärde från
43 unghundsgranskningen.

44 - bör minst 60% av avkommorna ha deltagit i unghundsgranskningen innan slutlig
45 utvärdering.

46 - bör minst 15% av avkommorna vara jaktprovsmiterade.

47 Ev defektförekomst se hälsoprogram.

48 Hane högst 10 kullar

49

1 Tik:
2 1 ökl jaktprov, 2 ökl/ukl utställning, Hd-fri
3 Avelstik bör väljas från kullar som varit med i unghundsgranskning och som har ett
4 medelvärde bättre än rasmedel och minst 60% av kullen skall ha deltagit i
5 unghundsgranskningen.
6 Ev defektförekomst se hälsoprogram
7 Rasföreningen rekommenderar att avelsgranska hundarna mellan 12-24 månaders
8 ålder, för att säkrare kunna följa rasens utveckling. Hundar som deltar i
9 unghundsgranskning, blir fortare utvärderade och kan därefter snabbare användas i
10 fortsatt avelsarbete.

11

12 **Smålandsstövare**

13 Hane:

14 jaktprovsmarterad, 2 ökl/ukl utställning, Hd-fri.
15 Hunden testas i 2-3 kullar, sätts därefter på väntelista.
16 För att användas ytterligare fordras:
17 Jaktprovsmarterad avkomma. Ev defektförekomst se hälsoprogram.
18 Hane högst 6 kullar.

19

20 Tik:

21 Jaktprovsmarterad, 2 ökl/ukl utställning, Hd-fri.
22 Ev defektförekomst se hälsoprogram.

23

24 Rasföreningen rekommenderar att avelsgranska hundarna mellan 12-24 månaders
25 ålder, för att säkrare kunna följa rasens utveckling. Hundar som deltar i
26 unghundsgranskning, blir fortare utvärderade och kan därefter snabbare användas i
27 fortsatt avelsarbete.

28

29 **Luzernerstövare**

30 Hane:

31 jaktprovsmarterad, 2 ökl/ukl utställning Hd-fri.
32 Hunden testas i 2-3 kullar, sätts därefter på väntelista.
33 För att användas ytterligare fordras:
34 Jaktprovsmarterad avkomma. Ev defektförekomst se hälsoprogram
35 Hanhund högst 6 kullar

36

37 Tik:

38 Jaktprovsmarterad, 2 ökl/ukl utställning, Hd-fri.
39 Ev defektförekomst se hälsoprogram

40

41

42

43 **Gotlandsstövare**

44 Inget avelsdjur får dominera starkt i populationen och en hane bör inte få fler
45 avkomlingar än en tik. Man bör sträva efter att en tik eller hane inte får mer än tre
46 kullar efter sig. Samma tik bör därvid inte paras med samma hane mer än en gång.

47

48 Avelsdjur bör vara jaktprovsmarterade eller ha dokumenterat jaktduglighet på annat
49 sätt och rekommenderas ha varit utställda med minst 2:a som bedömningsresultat. Det
50 rekommenderas vidare att avelsdjur är Hd-fria.

1
2 Gotlandsstövarepopulationen är liten och alla hundar är mer eller mindre släkt med
3 varandra. Hundar med närmare släktskapsförhållanden än kusin rekommenderas ej till
4 parning.
5

6 **4. SvStk:s generella mål för samtliga stövarraser till år 2010**

- 7
8
- 9 • att öka registrerade stövarvalpar till 2 000 totalt
  - 10 • att öka antal jaktprovsmriterade stövare
  - 11 • att öka antal röntgade stövare
  - 12 • att minska Hd-frekvensen till under 10%
- 13
14

15 ***Tillvägagångssätt***

- 16
- 17 • Information i form av studiecirkel om hunduppfödning, artiklar i tidskrift om
18 uppfödning och personlig kontakt med tikägare kan bidra till en ökning av
19 registreringar. Aktivt arbete för att nå yngre och nya jägare.
  - 20
  - 21 • SvStk kan genom sina lokalklubbar ordna jaktprov särskilt för omeriterade
22 hundar t ex zonkamp eller unghundskamp.
  - 23
  - 24 • Helkullsröntgen är ett program för att öka antalet Hd-röntgade stövare.
25 Uppfödarna avtalar med samtliga valpköpare att officiell Hd-röntgen av
26 hundarna skall ske. Ansvar för röntgen av en valp ligger naturligtvis hos dess
27 ägare men uppfödaren kan påverka köparen t ex genom att ta extra betalt för
28 valpen och sedan betala tillbaka motsvarande belopp när röntgen är utförd.
29 SvStk kommer vi att vinna mycket, t ex (I) snabbare resultat beträffande Hd,
30 (II) fler avelshundar då det blir fler Hd-fria hundar, (III) sänka Hd-
31 förekomsten inom stövarraserna, (IV) ökat förtroende hos blivande valpköpare
32 som ser att vi arbetar seriöst för friska hundar, (V) öka urvalet för tilltänkta
33 parningar.
  - 34
  - 35 • Ökningen av andelen Hd-röntgade stövare kommer att bidra till ökad
36 information angående Hd-belastningen. Att endast använda Hd-fria stövare i
37 avel kan bidra till en minskning av Hd-frekvensen.
38

1 **5. Svenska Stövarklubben förverkligar sina mål**

2 *Genom avelsråden för respektive ras*

4 **Avelsråden skall**

- 6 • Hålla sig väl orienterad om respektive ras utveckling beträffande hälsa,
7 mentalitet, jaktduglighet samt exteriör.
- 9 • För undvikande av ej önskevård inavel, följa SvStk:s rekommendationer
10 om begränsning av enskilda hunds användning i aveln.
- 12 • Hålla sig väl orienterad om i rasen förekommande anatomiska fel och i sin
13 rådgivning föreslå täckhundar av god exteriör.
- 15 • Fortlöpande studera tillgänglig sammanställning och information om rasen
16 i sin helhet och aktuella avelshundar.
- 18 • Ge råd om lämpliga avelskombinationer och känna till förekommande
19 rekommendationer.
- 21 • Avråda parningar om tikens kvalitet och lämplighet för avel kan
22 ifrågasättas.
- 24 • Föra förteckningar över lämnade rekommendationer.
- 26 • Årligen upprätta redogörelse om verksamheten och när grundmaterialet är
27 tillgängligt upprätta statistik över hanhundars och tikars avkommor
28 jaktligt, exteriör och hälsa.

29 **6. Förankring av RAS**

31 SvStk RAS har diskuterats på flera olika nivåer vid olika möten. Sedan 2002, har
32 SvStk styrelse diskuterat RAS och innehållet.

34 2002-2003 Enkät undersökning på alla stövare född 1997.

36 2003-januari Rasvårdsmöte- Riktlinjer för fortsatt arbete inom Rasvård. Närvarande:
37 SvStk avelsfunktionärer, styrelsen och rasföreningar samt SKK:s genetiske expert.

39 2003-mars Avelskonferens- Riktlinjer för stövaravel, påbörjande av diskussioner om
40 RAS. Närvarande: SvStk avelsfunktionärer, styrelsen, avelsråd och rasföreningar samt
41 SKK:s genetiske expert.

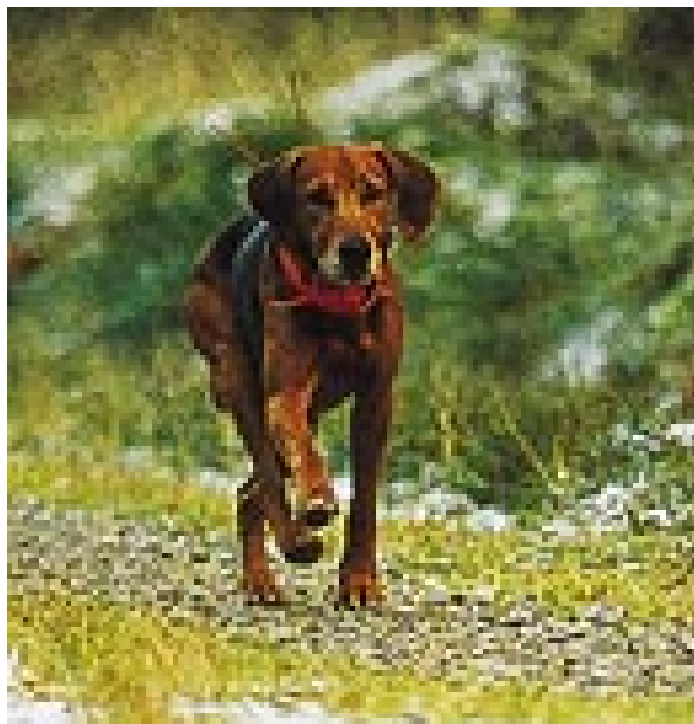
43 2005-januari Avelsrådskonferens- Standardisering av SvStk avelsrådsarbete, RAS
44 diskussioner och ändringar i det skriftliga utkastet. Närvarande: SvStk:s
45 avelsfunktionärer, styrelsen och SvStk avelsråd.

46 2005-maj SvStk RAS till rasföreningar för synpunkter.

1

SCHILLERSTÖVARE

2

3

4

5

6 1. Historia

7

8 Schillerstövaren, den äldsta Svenska stövaren, har fått sitt namn efter lantbrukare Per
9 Schiller från Stenungsund. Per Schiller var samtida med A.P. Hamilton
10 (Hamiltonstövaren) och O.B. Rydholm (Kopparbergsstövaren). Per Schiller deltog
11 med syskonen Ralla I och Tamburini vid Stockholmsutställningen 1886. På en
12 akvarell som Schiller själv målat känner vi direkt igen flera av rasens särdrag. Bakom
13 dessa hundar låg dock ett material av mycket skiftande ursprung:

14

15 - Där fanns hundar från Lilla Släppet på Kavlás, som förmodligen var av sydtyskt
16 ursprung, svartbruna med små vita tecken samt ganska små till växten.

17

18 - Under 1870-talet importerade H. Carbonnier en del schweiziska stövare av olika
19 typer ,
20 varav några var svarta med rödgula tecken. Dessa kom att utgöra en del av den
21 blivande
22 schillerrasen.

23

24 - En tredje beståndsdel var hundar av en helt annan typ, nämligen O.B. Rydholms
25 importer av engelsk ras, bl.a. harriern Crossy. Denne kom till Sverige i moderlivet
26 på
27 en harriertik som infördes av en engelsk ingenjör, anställd vid Nässjö-Oskarshamns
28 järnväg.

29

1 När godsägare Per Schiller på 1880-talet parade dessa hundar gjorde han något, som
2 för den tiden var ovanligt. Han började bygga rasen på avkommor efter två syskon.
3 Hans avsikt var att få fram hundar som klarade av att jaga bland Bohusläns kala eller
4 ljungklädda berg, bland vilka ju Per Schiller levde. Dessa marker prövar ju både
5 hundars näsa och uthållighet.
6 Rasen konsoliderades under stark inavel och trots det icke oväsentliga inslaget av
7 vitbrokiga engelska hundar, nådde schillern snabbt en konstant typ, där de
8 kontinentala inslagen dominerar helt.

9

10 Per Schiller avled hastigt nyårsnatten 1892, endast 34 år gammal. Hans påbörjade
11 avelsarbete kom att fullföljas av en rad kunniga uppfödare. 1907 införs i stamboken
12 beteckningen Schillerstövare som underrubrik till Stövare av korsad stam, från 1913
13 kallas rasen Schillerstövare.

14

15 **Tidig framgång**

16 Schillerrasen var färdig före övriga raser i både jaktligt och exteriört hänseende.
17 Jaktlust, tidig jaktmognad och klangfullt skall utmärkte samtidigt som ögat tjusades
18 av den ädla typen. Schillerstövaren är också känd för sitt spårnoga drevsätt. Orsakerna
19 till schillerns snabba framgång är säkerligen flera. Utgångsmaterialet var förstås av
20 god kvalitet och anlagen för de exteriöra särdragen hade stor genomslagskraft.

21

22 Av avgörande betydelse var nog också att rasen kom att handhas av några mycket
23 skickliga uppfödare. Då rasen inte hade så stor numerär fick deras insatser en
24 dominerande inverkan.

25 Genom strängt urval och nära släktskapsavel kom stora framgångar på jaktprov och
26 utställningar. Under uppbyggnadsskedet fick schillern i stort sett vara ifred från
27 inkorsningar av andra raser. Det finns dock några linjer inom schillerrasen som utgår
28 från svensk stövare, men schillertypen tog snabbt över och efter några generationer
29 var det bara någon liten detalj som skvallrade om något medvetet eller omedvetet
30 snedsprång.

31

32 **Viktiga, tidiga uppfödare**

33 Under tidigt 1900-tal var det några kennlar och uppfödningar som kom att dominera
34 det vidare arbetet med schillern. För att nämna några så har vi kennel Skogis,
35 innehavare prof. Gustaf Lundberg. En annan är kennel –Gävle som senare grenar ut
36 sig i Ödemarkens kennel och Hardemostammen. Jägmästargårdens kennel, Tell
37 Grenander, samt uppfödningen med namnet Barkens är också två grenar som visat sig
38 viktiga.

39

40 **Regionala fästen**

41

42 Schillern har kommit att få sina starkaste fästen i några delar av landet. Dalarna är ett
43 av dem, västkusten är ett annat. Dessutom har schillern genom sin förmåga att driva
44 räv varit populär bland rävjägare på Gotland. Västerbotten har också haft starka
45 schillerstammar och på senare år återfinns många goda hundar i Norrbotten, Blekinge
46 samt Småland. Många schillerstövare är verkligt bra harhundar.

47

48

49

50

2. Nuläge

2
3
4
5
6
7

Tabell 4: Registrering, höftledsröntgen (Hd) och jaktprovsmartering mellan 1994-2004.

	2004*	2003*	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995	1994
Registrering	159	165	149	157	163	145	135	198	161	259	264
Antal röntgade	0	56	102	94	90	78	68	95	77	108	116
Andel röntgade	0	34%	68%	60%	56%	54%	50%	48%	48%	42%	44%
Hd fel	0	12	23	20	23	26	12	33	27	38	29
Hd-frekvens %	0	21%	23%	21%	25%	33%	18%	34%	35%	35%	25%
Antal jaktmeriterad	0	8	19	37	41	29	36	44	30	43	54
%jaktmeriterad	0	5%	13%	24%	25%	20%	27%	22%	19%	17%	20%

8 Note: *majoriteten av registrerade hundar har ej uppnått röntgen- och jaktprovsålder.

9
10

11 Tabell 5: Fem-års medelvärde för registrering, höftledsröntgen (Hd) och
12 jaktprovsmarteringar.

13

	1999-2003*	1998-2002	1997-2001
Registrering	156	150	160
Andel röntgade	54%	58%	53%
Hd-frekvens %	25%	24%	27%
%meriterad	17%	22%	23%

17 Note: *majoriteten av registrerade hundar har ej uppnått röntgen- och jaktprovsålder.

18
19

2.1 Registreringar

20
21

22 Schillerstövare registreringar har stabiliserats under de senaste 9 åren och ligger kring
23 150 valpar/år. Rasen behåller eller ökar sin totala marknadsandel av alla födda stövare
24 (tabell 4).

25

26 Tabell 6: Antal valpar per kull 2000-2004.

27

År	2004	2003	2002	2001	2000
Valpar per kull	6,1	5,9	6,2	6,0	5,8

28

29 Antal valpar per kull har ökat något under 2000-talet och ligger kring 6 valpar per kull
30 jämfört med hela 1990-talet då inget års registrering var över 6 valpar per kull (tabell
31 6).

32

1 **2.2 Jaktprovsmeriteringar**

2

3 Det var ca 50 nymeriterade Schiller säsongen 2003-2004. Under de senaste 5-års
4 period ligger totala Schillermeriteringar över 20%. Trenden visar att siffran kommer
5 att öka efter årets jaktsäsong. Unga hundar har kommit ut tidigt på jaktprov där
6 meriteringsandelen för kullar 2001 är 18% och för 2000 23%.

7

8 **Målsättning**

9

10 Att ca 30% skall vara meriterade per registreringsår (ca 50 nymeriteringar / ca 150
11 registreringar per år ger ca 30% meriterade).

12 **Tillvägagångssätt**

13

14 SvSchF har en aktivitet som heter ”Schillerkampen” som är öppen för alla
15 omeriterade Schillrar. Denna verksamhet stimulerar hundägare att starta på prov under
16 en förbestämd helg där priser lottas ut till deltagare. Resultatet av Schillerkampen har
17 varit givande, år 2002 gick provet endast i distrikt 5 där 11 hundar kom till start och 7
18 gick till pris. Schillerkampen bidrog till en 23% ökning av de totala pristagare 2002.

19

20 Dessutom rekommenderar SvSchF att uppfödare skriver i köpekontrakten att hunden
21 skall jaktprovsmeriteras och ett bidrag betalas tillbaka.

22

23 **2.3 Rasvård**

24

25 På grund av trång avelsbas och arvbara defekter inom Schiller kommer
26 rasvårdprojektet att fortsätta med testparningar inom AS registrets ram. Dessutom
27 planeras avel på lämpliga/godkända F 3:or för S-reg avkommor.

28

29 Trång avelsbas f n ca 40 djur i effektiv population

30

31 Hd-frekvensen för närvarande ca 25% av undersöka S-reg hundar

32

33 PDA, förekommer för närvarande i begränsad omfattning

34

35 Kryptorchism, förekommer, men i begränsad omfattning

36

37 Epilepsiliknande anfall, har under den gångna 5 års perioden haft en tendens till att
38 öka. Avelsråden lägger ner ett stort arbete för att begränsa förekomsten.

39

40 Se Bilaga – för särskilt Rasvårds avelsprogram.

41

1 **3. Genetiskt perspektiv**

2 **3.1 Inavelsgraden och avelsbasen**

3

4 Det är av mycket stor vikt att öka rasens genetiska variation. Ett målinriktat arbete för
5 att sänka inavelsgraden och öka avelsbasen inom rasen inleddes under 1990-talet.

6 SvStk med sitt datorprogram Stövardata som erbjuds kostnads fritt via internet, har

7 underlättat för uppfödare och stövarfolk att söka mycket information inom SvStk

8 verksamhet. Stövardata kan simulera stamtavlor, har alla registrerade hundar i sin

9 databas samt deras jakt-, utställnings- och veterinärstatus. SvStk började

10 rekommendera 30/30 index, dvs antal unika individer i 4-generationer för att minska

11 inavel och öka avelsbasen. Arbetet med inavelsgrad och avelsbasen har utvecklats

12 vidare under 2000-talet med simuleringsmöjligheter i 5-generationer (alltså samma

13 antal generationer som man räknar inavel). Rekommenderar att ingen

14 avelskombination skall vara högre än 2,5% inavel. SvStk har i nuläget, inget

15 instrument som räknar ut den genomsnittliga inavelskoefficienten. SvStk avelsråd för

16 Schillerstövare räknar ut inavelsgrad med hjälp av Wrights formler. Vidare utveckling

17 av Stövardata väntas under 2005 där förhoppningen är att inavelsgrad kommer att

18 kunna beräknas direkt i programmet.

19

20 **3.2 Hanhundsanvändning**

21

22 Användning av många olika hanar genomförs varje år inom Schillerrasen, se nedan.

23

24

År	2004	2003	2002	2001	2000
Olika hanar per total antal kullar	20/26	22/28	18/24	19/26	16/28

25

26

27 Avsikten med hanhunds begränsning är att ingen enskild hanhund skall överutnyttjas

28 och tillåtas bli överrepresenterad i den relativt begränsade svenska populationen av

29 stövarraser. Regeln gäller oberoende av i vilket land föräldradjuret själv är registrerat.

30

31 SKK-AK beslöt att avelsförbud gäller för valpar efter Schillerhanar som har fler

32 kullar (6 st) registrerade i SKK. Hanhundens alla S-registrerade avkommor räknas,

33 även importerad.

34

35 Ägarna till hanhundar som närmar sig maximalt antal kullar får brev av SKK där antal

36 kullar redovisas samt namn på tikarna.

37

38

39

40

1 **4. Hälsa**

2

3 Schillerrasen har länge sammankopplats med tre hälsomässiga problem nämligen
4 höftledsdysplasi (Hd), kryptorchism och persisterande ductus arteriosus (PDA). Flera
5 andra sjukdomar finns inom rasen bl.a. epilepsi och halsinfektioner. Rasen är i den
6 lägsta försäkringsgrupp enligt flera försäkringsbolag. Svenska
7 Schillerstövareföreningen (SvSchF) har under flera år insamlat resultat från
8 unghundsgranskning där både hälsoläge och jaktegenskaper finns för inrapportering.
9 De senaste åren har SvSchF erhållit en svarsprocent om 90% på
10 unghundsgranskningen.

11

12 **4.1 Höftledsdysplasi-Hd**

13

14 Schillerrasens medel beträffande Hd-frekvens mellan 1998-2002 är 24% med hela ca
15 60% andel röntgade i samma period. Medelkullvärde (Hd-frekvens i de kullar som
16 avelsdjur finns) är betydligt lägre, nämligen 12%. Hundar som används i avel är i
17 genomsnitt ur betydligt bättre kullar beträffande Hd-frekvens än rasens medel.
18 Dessutom har avelsdjuren under denna period ca 60% av sina helsyskon röntgade och
19 därigenom har Schillerrasen ett bra underlag för att skatta Hd-belastning hos
20 avelsdjuren.

21

22 **Målsättning**

23 Minska Hd-frekvensen till 15% under nästa 5-års period samt öka andel Hd-röntgade
24 hundar till 75%.

25

26 **Tillvägagångssätt**

27 Följ SvStk avelsprogram beträffande Hd, se ovan under rubrik Svenska
28 Stövarklubbens avelsprogram. Fortsätt användning av helkullsröntgen (uppfödarna
29 avtalar med samtliga valpköpare att officiell Hd-röntga hundarna) för att öka andelen
30 Hd-röntgade hundar. Schillerrasen ingår i SKK-hälsoprogram där Hd-belastade
31 avelsdjur som går i avel direkt medför att dess avkomma åsätts avelsspärr som ej kan
32 borttagas. Det är ett brott mot SKK grundregler att i avel använda individ som är
33 behäftad med Hd.

34

35 **4.2 Kryptorchism**

36

37 Kryptorchism förekommer och det har länge diskuterats att utfallet inom Schillerrasen
38 skulle vara högt. Kryptofallen har dock under den senaste 5-års perioden visat sig
39 ligga på ett lågt antal individer och kullar. Uppgifterna enligt SvStk avelsråd
40 inrapportering och SvSchF unghundsgranskning.

41

42

43

44

1 Tabell 7: *Antal och procent av registrering samt kullar drabbade av kryptorchism de*
2 *senaste 5-års period.*

År	2004	2003	2002	2001	2000
Kryptorchism	2	1	1	3	2
Procent av registrering	1%	0%	0%	2%	1%
Procent av kullar	8%	4%	4%	12%	7%

4
5 **Målsättning**

6 Behålla, eller allra helst sänka, den låga nivå (under 10% närmaste 5-års period) av
7 kryptorchism i rasen.

8
9 **Tillvägagångssätt**

10 Följa SvStk avelsprogram beträffande kryptorchism, se ovan under rubrik Svenska
11 Stövarklubbens avelsprogram.

12
13 **4.3 Persisterande ductus arteriosus-PDA**

14
15 Schillerrasen har följt SvStk avelsprogram beträffande PDA under en 10-års period.
16 Avelsprogrammet innebär att om mer än en avkomma drabbas, skall föräldradjur ej
17 vidare användas i avel och kullsyskon kan med stor försiktighet användas har gett
18 framsteg. En trend av minskande fall av PDA hundar har visat sig under den senaste
19 5-års perioden.

20
21
22 Tabell 8: *Antal och procent av registrering samt kullar drabbade av PDA de senaste*
23 *5-års period.*

År	2004	2003	2002	2001	2000
PDA-fall	2	2	1	1	5
Procent av registrering	1%	1%	0%	0%	3%
Procent av kullar	8%	7%	4%	4%	18%

24
25
26
27 **Målsättning**

28 Behålla, eller allra helst sänka, den låga nivå (under 10% närmaste 5-års period) av
29 kryptorchism i rasen.

30
31 **Tillvägagångssätt**

32 Följa SvStk avelsprogram beträffande PDA, se ovan rubrik Svenska Stövarklubbens
33 avelsprogram.

34
35

1 **4.4 Epilepsi-EP**

2
3 Epilepsi förekommer sporadiskt inom rasen och hänsyn tas enligt SvStk
4 avelsprogram. De senaste 5-åren har 2 kullar drabbas av EP (fader till den ena kull
5 hade själv EP).

7 **Målsättning**

8 Behålla den låga nivå och sporadiska förekomst av EP. Vid fall av EP kartläggs och
9 analyseras härstamningen för att utröna om ett eventuellt mönster finns.

11 **Tillvägagångssätt**

12 Följa SvStk avelsprogram beträffande EP, se ovan rubrik Svenska Stövarklubbens
13 avelsprogram. Om EP-risk finns bör avelsdjur vara fylld 4år.

15 **4.5 Övrigt**

17 **5. Exteriören**

18
19 Som helhet är Schillerstövare en välbyggd, proportionerlig och funktionell ras som är
20 sunt byggd för det arbete som den är framavlad för. SvStk beräknar att ca 50% av alla
21 stövarna har erövat pris på utställning. Schillerrasen (genom SvSchF) har årligen en
22 Schillerträff där 40-50 st Schillrar ställs ut. Avel bedrivs med djur som har minst 2:a
23 ukl.

25 **6. Tidsplan**

26
27 Utvärdering sker med kontinuerlig analys på 5-års basis. Analys på Hd, jakt,
28 registrering, valpar/kull mm görs av SvStk avelsansvarig, SvStk avelsråd och SvSchF
29 avelsnämnd.

31 **Registreringar**

32 Öka antalet registrerade Schillerstövare till 200 st under en fem års period.

34 **Hälsa**

35 Minska Hd-frekvensen till 15% under nästa 5-års period samt öka andelen Hd-
36 röntgade hundar till 75%. Behålla, eller allra helst sänka, den låga nivån (under 10%
37 under senaste 5-års period) av PDA-fall i rasen. Behålla, eller allra helst sänka, den
38 låga nivån (under 10% närmaste 5-års period) av kryptorchism. Vara vaksam på EP-
39 frekvensen under nästa 5-års period och fortsätta kartlägga förekomsten.

1 ***Jaktdugligheten***

2 Den allmänna jaktdugligheten skall vara under ständig utveckling.

3

4 ***Exteriören***

5 Exteriöra detaljer skall fortlöpande påverkas genom återkommande målbeskrivningar
6 till exteriördomarna. Regelbundet återkommande konferenser för domarna vart 5:e år
7 och SvStk uppföljningar skall inom en 5 år och 10 år period visa oss om avelsmålet
8 har ändrats från målet av en hund enligt standarens riktlinjer.